

VENDIMI MBI PRANUESHMËRI

Data e miratimit: 12 shkurt 2020

Nr. i lëndës: 2016-16

Dobrivoje Vukmirović

kundër

EULEX-it

Paneli për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut i mbledhur më 12 shkurt 2019, ku të pranishëm ishin anëtarët e paraqitur në vijim:

Z. Guénaël METTRAUX, kryesues
Znj. Anna BEDNAREK, anëtare
Znj. Anna AUTIO, anëtare

Ndihmuar nga:

Z. Ronald Hooghiemstra, zyrtar ligjor

Pas shqyrtimit të ankesës së lartpërmendur, e cila është dorëzuar në pajtim me Veprimin e Përbashkët të Këshillit 2008/124/CFSP të datës 4 shkurt 2008, Konceptin Llogaridhënës të EULEX-it të datës 29 tetor 2009 për themelimin e Panelit për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut dhe Rregullores së Punës së Panelit, e ndryshuar për herë të fundit më 11 dhjetor 2019.

Having deliberated, decides as follows:

I. PROCEDURA PRANË PANELIT

1. Ankesa në këtë rast është regjistruar më 30 qershor 2016.
2. Me shkresën e datës 1 korrik 2016, Paneli ka informuar Misionin se kjo lëndë ishte regjistruar.
3. Më 28 qershor 2017, Paneli i ka kërkuar ankuesit të ofronte informata në lidhje me ankesën e tij. Ankuesi fillimisht u përgjigj përmes përfaqësuesit për familjet serbe të Qendrës së Burimeve të Personave të Zhdukur (QBZh), një OJQ me qendër në Prishtinë, se ai nuk kishte informacion të mëtejshëm në lidhje me këtë rast.
4. Më 20 shtator dhe 17 tetor 2017, Paneli i ka dërguar dy kërkesa shtesë përmes përfaqësuesit të lartpërmendur të QBZh-së. Nuk ishin pranuar informata shtesë.

5. Më 8 dhjetor 2017, Paneli ia ka dërguar një deklaratë të fakteve dhe pyetjeve shefit të Misionit (ShM-së), EULEX-i Kosovë, duke e ftuar atë që të parashtrojë përgjigjet e saj dhe vërejtjet me shkrim mbi ankesat jo më vonë se me datën 26 janar 2018.
6. Përmes letrës së datës 19 janar 2019, nga Misioni ishte kërkuar përsëri që të japë përgjigje për pyetjet deri më 16 shkurt 2019.
7. Me letrën e datës 8 prillit 2019, nga Misioni u kërkuar përsëri të ofronte përgjigje në pyetjet sa më shpejt që është e mundur.
8. Më 25 korrik 2019, ushtruesi i detyrës së ShM-së ka paraqitur vërejtjet e tij në lidhje me lëndën.
9. Më 30 korrik 2019, letra e ushtruesit të detyrës së ShM-së ishte dërguar për informacion ankuesit, të cilit iu dha afat deri më 2 shtator 2019 që të ofronte parashtrësia të tjera në përgjigje të asaj letrë.
10. Ankuesi nuk e shfrytëzoi mundësinë për të bërë parashtrësia shtesë.

II. FAKTET

11. Me datën ose rreth datës 15 qershor 1999, vëllai i ankuesit, Milivoje Vukmirović, ishte parë për herë të fundit në rrugën Kralja Petra, në pjesën jugore të Mitrovicës.
12. Më 18 qershor 1999, ankuesi raportoi në Mitrovicë në zyrën e Departamentit të Sigurisë së Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës së Serbisë se vëllai i tij, Milivoje Vukmirović, se kishte humbur.
13. Më 17 janar 2000, Komiteti Ndërkombëtar i Kryqit të Kuq (KNKK) hapi një kërkesë për gjurmim për Milivoje Vukmirović-in.
14. Më 19 korrik 2004, trupi i Milivoje Vukmirović-it ishte gjetur dhe identifikuar nga Zyra për Personat e Zhdukur dhe Mjekësia Ligjore e Misionit të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK).
15. Më 21 tetor 2004, Zyra për Personat e Zhdukur dhe Mjekësi Ligjore e UNMIK-ut konfirmoi identifikimin e trupit përmes analizave të ADN-së.
16. Më 21 tetor 2004, Zyra e Ekzaminuesit Mjekësor, Departamenti i Drejtësisë i UNMIK-ut, lëshoi një certifikatë të vdekjes për Milivoje Vukmirović-in. Shkaku i vdekjes ishte verifikuar nga një autopsi dhe ishte regjistruar si "plagë me armë në pjesën e pasme të kokës".
17. Më 23 nëntor 2004, mbetjet mortore të Milivoje Vukmirović-it i ishin dorëzuar ankuesit nga Zyra për Personat e Zhdukur dhe Mjekësi Ligjore e UNMIK-ut.

III. ANKESA DHE QËNDRIMI

18. Ankuesi pretendon se asnjëherë nuk ka pasur hetime për vrasjen e vëllait të tij që ishte zhdukur në qershor të vitit 1999 dhe që ishte gjetur se ishte vrarë.

19. Paneli konsideron se ankesa ka të bëjë me të paktën dy të drejta themelore të pasqyruara në dispozitat e mëposhtme: Nenin 2 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (Konventa), e cila garanton të drejtën themelore të një personi për jetën dhe, nën udhëheqjen e saj procedurale, parasheh detyrim për të hetuar rastet e vdekjeve të dyshimta; dhe, nenin 3 të Konventës që garanton të drejtën e një personi që të mos i nënshtrohet torturës, trajtimit apo dënimit çnjerëzor ose poshtërues. Për më tepër, ankesa mund të jetë e rëndësishme për të drejtën e parashikuar në nenin 13 të së njëjtës Konventë, e cila garanton qasje në një mjet efektiv juridik për këdo që të drejtat dhe liritë e të cilit parashihen në Konventë që me sa duket janë shkelur. Të njëjtat të drejta mbrohen nga një numër traktatesh të tjera ndërkombëtare, përfshirë Paktin Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike. Këto të drejta janë pjesë e një grupi thelbësor të të drejtave themelore të njeriut, të cilat janë të garantuara për të gjithë, si çështje e ligjit zakonor ndërkombëtar.
20. Duke marrë parasysh marrëdhëniet e ngushta familjare midis viktimës parësore - Milivoje Vukmirović - dhe ankuesit - Dobrivoje Vukmirović (vëllai i Milivoje Vukmirović-it) - Paneli është i bindur që ankuesi mund të konsiderohet si viktimë dytësore e shkeljeve të pretenduara dhe se si i tillë viktimë e mundshme në përputhje me Rregulloren 25(1) të Rregullores së Punës së Panelit.

IV. PARASHTRIMET E PALËVE NË LIDHJE ME PRANUESHMËRINË

Ankuesi

21. Siç u përmbledh më lart, ankuesi pohon se gjatë ushtrimit të mandatit të tij ekzekutiv, EULEX-i Kosovë duhej të kishte hetuar zhdukjen dhe vrasjen e vëllait të tij dhe me faj nuk e ka bërë këtë në kundërshtim me të drejtat themelore të tij dhe të vëllait të tij.

Shefi i Misionit (“ShM”)

22. Në parashtrirat e tij, ShM-ja tregon se në kuadër të dorëzimit të lëndëve dhe dosjeve të lëndëve nga UNMIK-u në EULEX në periudhën midis dhjetorit 2008 - mars 2009, EULEX-i pranoi nga Zyra e UNMIK-ut për Persona të Zhdukur dhe Mjekësi Ligjore të njëjtat dokumente që i janë ofruar Panelit nga ankuesi, përkatësisht certifikatën e identifikimit dhe certifikatën e vdekjes së Milivoje Vukmirović-it.
23. Përveç kësaj, EULEX-i mori një letër një faqëshe që përmbante informacionin themelor të një “Hetimi Ante-Mortem” në lidhje me personin e zhdukur Milivoje Vukmirović, të datës 30 gusht 2004. Dokumentet e bartura nga ZPZHML u pranuan nga stafi i EULEX-it në Institutin e Mjekësisë Ligjore (më parë, Departamenti i Mjekësisë Ligjore).
24. EULEX-i gjithashtu pranoi dokumente nga Njësia e Personave të Zhdukur të Policisë së UNMIK-ut (Shtylla e Burimeve dhe Hetimeve), e cila përfshinte një Raport të Rishikimit të Analizave të lëndës të datës 15 korrik 2008, i cili kuptohet se i referohet lëndës së Milivoje Vukmirović-it. Ky raport thotë se mbetjet e personit të zhdukur ishin identifikuar, por nuk kishte asnjë informacion mbi shkakun e vdekjes. Përmend gjithashtu se lënda duhej t'i kalohej Njesisë së Krimeve të Luftës - Seksioni i Hetimeve. Dokumentet e transferuara nga Policia e UNMIK-ut janë marrë nga Njësia e hetimit e krimeve të luftës të EULEX-it (NjHKL).
25. ShM-ja tregon se EULEX-i nuk është në gjendje të përcaktojë nëse lënda ishte hetuar ndonjëherë nga UNMIK-u para dorëzimit në EULEX-i. Më tej, ShM-ja vëren se është e qartë nga *Raporti i Rishikimit të Analizave të Lëndës* i datës 15 korrik 2008, se

informacioni mbi shkakun e vdekjes në posedim të ZPZhML-së nuk ishte i disponueshëm për Policinë e UNMIK-ut. EULEX-i nuk mund të shpjegojë pse ishte kështu.

26. Megjithatë ShM-ja mendon se në rastin konkret personi i zhdukur ishte identifikuar dhe shkakun e vdekjes ishte përcaktuar në vitin 2004, Policia e UNMIK-ut nuk duket se ka kryer ndonjë hetim dhe duket se dosja e lëndës iu dorëzua EULEX-it si një 'dosje e mbyllur e personave të zhdukur', dhe jo si një "dosje e krimeve të luftës".
27. ShM-ja vëren se, sipas të dhënave në dispozicion të Misionit, ankuesi asnjëherë nuk e solli zhdukjen dhe vrasjen e vëllait të tij në vëmendje të Misionit.
28. Lidhur me ankesat specifike kundër EULEX-it, ShM-ja merr parasysh faktin se Paneli e ftoi EULEX-in të paraqesë vërejtje mbi pranueshmërinë dhe meritat e ankesës vetëm në lidhje me nenet 2 dhe 3 të Konventës, dhe për këtë arsye kontributi i Misionit do të të kufizohet ekskluzivisht në këto dy nene.

Lidhur me nenin 2 të Konventës

29. Në parashtresat e tij, ShM-ja tregon se në momentin e dorëzimit të dosjes së lëndës nga UNMIK-u në lidhje me Milivoje Vukmirović-in, lënda kishte qenë joaktive që nga zbulimi i trupit të tij, identifikimi i shkakut të vdekjes dhe dorëzimi i mbetjeve mortore të ankuesit në fund të vitit 2004.
30. Sipas shënimeve të EULEX-it Kosovë, ankuesi asnjëherë nuk i ka bërë pyetje Misionit rreth statusin e hetimit. Për më tepër, Misioni pohon se ankuesi nuk ka argumentuar se vrasja e të afërmit të tij ishte raportuar në EULEX Kosovë ose se ai kishte bërë ndonjë pyetje në lidhje me hetimet në vazhdim në lidhje me këtë.
31. ShM-ja gjithashtu nënvizon faktin se ankesa në PShDNj është paraqitur në qershor 2016, që është 17 vjet pas zhdukjes së ndodhur, dymbëdhjetë vjet nga hapi i fundit hetimor (nga UNMIK-u) dhe më shumë se shtatë vjet pas fillimit të mandatit të EULEX-it Kosovë.
32. Kështu, sipas Misionit, fakti që ankuesi ka mbetur pasiv pas një kohe të konsiderueshme nuk mund të injorohet. ShM-ja pretendon se ankuesi duhet të kishte parashtruar ankesën e tij para vitit 2016 kur marrë parasysh mungesën e ndonjë komunikimi qoftë nga autoritetet e UNMIK-ut apo EULEX-it, ai duhej të kishte dyshuar se hetimi kishte përfunduar në mosveprim dhe se nuk kishte asnjë perspektivë realiste rreth ndonjë hetimi që po ofrohej në një të ardhme.
33. ShM-ja pretendon se kjo vonesë nga ana e ankuesit për të bërë ndonjë pyetje duhet të karakterizohet si e tepërt dhe e pashpjegueshme dhe prandaj i kërkon Panelit që mbi këtë bazë të deklarojë ankesën të papranueshme.

Lidhur me nenin 3 të Konventës

34. Në parashtresat e tij, ShM-ja theksoi se juridiksioni i zbatueshëm i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GjEDNj) dhe Opinionet e arritura nga Paneli Këshillëdhënës për të Drejtat e Njeriut (PKDNj) i UNMIK-ut kanë krijuar një lidhje të mundshme midis një pretendimi të mos kryerjes së një hetim efektiv në pjesët procedurale të nenit 2 të Konventës dhe trajtimin nga autoritetet e anëtarëve të familjes së viktimës, që mund të paraqesin shkelje të nenit 3 të Konventës në rastet e zhdukjes (shih për shembull lëndët e GjEDNj-së *Basayeva dhe të tjerët kundër Rusisë*, Aktgjykimi i datës 28 maj 2009, Aplikacionet nr. 15441/05 dhe 20731/04, paragrafët 159-162; *Turluyeva kundër Rusisë*, Aktgjykimi datës 20 qershor 2013, Aplikacioni nr. 63638/09, paragrafët 116-118; *ER dhe të tjerë kundër Turqisë*, Aktgjykimi i datës 31 korrik 2012, Aplikacioni nr. 23016/04,

paragrafët 94-9; dhe *Ëpek kundër Turqisë*, Aktgjykimi i datës 17 shkurt 2004, Aplikacioni nr. 25760/94, paragrafët 181-183).

35. Më tej ShM-ja deklaroi se, në rastet kur personi i zhdukur më vonë është gjetur i vdekur, në lidhje me zbatueshmërinë e nenit 3 të Konventës, jurisprudenca e GjEDNj-së ka specifikuar se kjo vlen vetëm për periudhën e veçantë gjatë së cilës anëtarët e familjes pësuan paqartësi, ankth dhe shqetësim që i referohen fenomenit specifik të zhdukjes (shih lënda e GjEDNj-së *Luluyev dhe të tjerët kundër Rosisë*, Aktgjykimi i 9 nëntorit 2006, Aplikacioni nr. 69480/01, paragrafët 111-118; dhe *Gongadze kundër Ukrainës*, Aktgjykimi i datës 8 nëntor 2005, Aplikacioni nr. 34056/02, paragrafët 184-186).
36. Për më tepër, ShM-ja parashtroi se edhe në rastet e zhdukjeve, zbatimi i nenit 3 të Konventës për situatën e anëtarëve të familjes të një personi të zhdukur nuk është automatik, por do të varet nga rrethanat specifike të lëndës. ShM-ja i referohet Gjykimit të GjEDNj-së në *Basayeva dhe të tjerët kundër Rosisë*, (op.cit. Par. 159) ku GjEDNj-ja vërejtë se “[...] pyetja nëse një anëtar i familjes së një “personi të zhdukur” është viktimë e trajtimit në kundërshtim me nenin 3 do të varet nga ekzistenca e faktorëve të veçantë, të cilët i japin vuajtjes së aplikantëve një dimension dhe karakter të veçantë nga shqetësimi emocional që mund të konsiderohet si i shkaktuar në mënyrë të pashmangshme të afërmve të një viktimë të një shkeljeje të një të drejte të njeriut”.
37. Për më tepër, ShM-ja sugjeroi që për shkak se ekzistenca e faktorëve të veçantë të vuajtjes në lidhje me pasigurinë rreth fatit të një anëtari të familjes mund të konsiderohet se ka marrë fund me zbulimin, identifikimin dhe dorëzimin e mbetjeve mortore të anëtarit të familjes së ankuesit, nuk është më e mundur të flitet për një situatë të vazhdueshme pas kësaj date. Si e tillë, ankesa në lidhje me një shkallë të vuajtjes që mund të shkaktojë shkelje të nenit 3 të Konventës duhet të refuzohet *ratione temporis* si e papajtueshme me juridiksionin e Panelit, ose qartazi e pabazuar. ShM-ja njoftoi se aty ku trupi i një personi të zhdukur ishte zbuluar dhe identifikuar para fillimit të juridiksionit të përkohshëm të Panelit Këshillëdhënës për të Drejtat e Njeriut (PKDNj) të UNMIK-ut, mendimet e këtij organi arritën në përfundimin se ankesa të tilla ishin ose të papranueshme *ratione temporis*, ose për shkak se ata nuk kishin respektuar rregullin e afatit gjashtë mujor (shih për shembull lënda nr. 04/09, D.P. kundër UNMIK-ut, paragrafët 94-97; dhe lënda e PKDNj-së nr. 46/08, *Snežana Zdravković kundër UNMIK-ut*, paragrafët 133-135).
38. ShM-ja vuri në dukje se, në këtë ankesë, në kohën e dorëzimit të dokumenteve që i përkisnin Milivoje Vukmirović-it në EULEX, trupi i tij veçse ishte gjetur, ishte lëshuar një “Certifikatë e vdekjes” dhe ishte identifikuar identiteti i viktimës përmes përputhjes së ADN-së me anëtarët e familjes së viktimës që mbijetuan. Vetë ankuesi i ka ofruar provën dokumentare për këtë së bashku me ankesën e tij Panelit.
39. ShM-ja theksoi se Misioni në asnjë mënyrë nuk do të argumentonte se gjetja e trupit të të zhdukurve i dha fund pikëllimit të ankuesit dhe anëtarëve të familjes së tij. Sidoqoftë, Misioni konsideron se zbatueshmëria e nenit 3 të Konventës nuk mund të thirret në rastin aktual, sepse vuajtja e ankuesit nuk mund të karakterizohej më si ndonjë dimension ose karakter i veçantë nga shqetësimi i pashmangshëm i shkaktuar nga vdekja e vëllai i tij.
40. Prandaj, ShM-ja pohon se ankesa në lidhje me nenin 3 të Konventës duhet të konsiderohet qartazi e pabazuar ose përndryshe të hidhet poshtë si e papajtueshme *ratione temporis* me juridiksionin e Panelit.
41. Parashtrësit e ShM-së lidhur me bazueshmërinë e kësaj çështjeje do të adresohen në një fazë të mëvonshme të procedurës.

V. VLERSIMI I PANELIT

Mandati i Panelit (Rregulla 25, paragrafi 1, i Rregullores së Punës) dhe kufizimet e genësishme të vendosura për Misionin në lidhje me mbrojtjen e të drejtave të njeriut.

42. Si çështje ligjit thelbësor, Paneli është i autorizuar të zbatojë instrumente të të drejtave të njeriut ashtu siç pasqyrohen në Konceptin e Përgjegjshmërisë së EULEX-it të 29 Tetorit 2009 për krijimin e Panelit për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut. Me rëndësi të veçantë për punën e Panelit janë Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Liritë Themelore dhe Konventa Ndërkombëtare për të Drejtat Civile dhe Politike (ICCPR), e cila përcakton standarde minimale për mbrojtjen e të drejtave të njeriut të garantuara nga autoritetet publike në të gjitha sistemet juridike demokratike.
43. Para se të shqyrtojë ankesën për bazueshmërinë e tij, Paneli duhet të vendosë nëse do të procedojë me ankesat, duke marrë parasysh kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara në Rregulloren 29 të Rregullores së tij të Procedurës.
44. Sipas Rregullës 25, paragrafi 1, Paneli mund të shqyrtojë vetëm ankesat në lidhje me shkeljet e pretenduara të të drejtave të njeriut nga EULEX-i Kosovë gjatë veprimit të mandatit të tij ekzekutiv.
45. Paneli tashmë ka vërtetuar se veprimet e prokurorëve dhe policisë së EULEX-it në parim bëjnë pjesë në mandatin ekzekutiv të EULEX-it Kosovë dhe për këtë arsye bien në kuadër të mandatit të Panelit (shih për shembull, *K në T kundër EULEX-it*, 2013-05 deri 2013-14, 21 prill 2015, paragrafi 43; *Krlić kundër EULEX-it*, 2012-21, 26 gusht 2014, paragrafi 23; *Y kundër EULEX-it*, 2011-28, 15 nëntor 2012, par. 35). Paneli është i bindur që çështja vjen *prima facie* në kompetencën e tij *ratione materiae* dhe vëren se Misioni nuk ka shfaqur mospajtim me atë pjesë të hetimit.

Lidhje e mjaftueshme kohore me sjelljen themelore dhe afatin 6-mujor për të paraqitur një ankesë - Kompetenca e Panelit ratione temporis.

46. Siç u përmend më lart, ShM-ja pretendon se Panelit i mungon juridiksion *ratione temporis* mbi çështjen dhe/ose se ankuesi nuk ka përmbushur afatin 6-mujor brenda të cilit mund të paraqesë ankesën e tij në përputhje me rregullën 25, paragrafi 3, të Rregullorja e punës e Panelit.
47. Në bazë të rregullës 25, paragrafi 3, të Rregullores së Punës së Panelit, një ankues kërkohet që të paraqesë një ankesë brenda gjashtë muajve nga akti, vendimi ose sjellja për të cilën thuhet se është në fjalë ose përfshin shkelje të të drejtave të tij/saj (shih p.sh. *Gashi kundër EULEX-it*, 2013-22, 7 Prill 2014, par. 10; *Thaqi kundër EULEX-it*, cituar më lart, paragrafi 51).
48. Si çështje paraprake, Paneli vëren se Misioni siç duket ishte paralajmëruar për ekzistencën e këtij rasti kur mori njoftimin për të nga UNMIK-u. Pa paragjykuar meritat e lëndës, nga ajo pikë e tutje, kishte obligim që të hetuar rastin. Ky obligim ishte, *prima facie*, në vazhdim e sipër. Kjo nuk varej nga ankuesi që t'ju kërkonin atyre të vepronin ose ndryshe ta nxisnin Misionin.
49. Paneli pajtohet me Misionin që pritet një shkallë veprimi nga viktimat e pretenduara të shkeljeve të të drejtave të njeriut kur bëhet fjalë për përpjekjen për t'i korrigjuar ato. Megjithatë, sa proaktive dhe si duhet të vlerësohet kjo varet nga rrethanat e veçanta të lëndës.

50. Paneli gjithashtu vëren se shkeljet për të cilat ka ankesë konsiderohen si shkelje që janë në vazhdim e sipër ose të vazhdueshme të të drejtave themelore të viktimës. Shih *Miladinović kundër EULEX-it*, Vendim mbi pranueshmërinë, 2017-02, 27 mars 2019, par. 47; D.W., E.V., F.U., G.T., *Zlata Veselinović, H.S., I.R. kundër EULEX-it*, 2014-11 deri 2014-17, Vendimi për pranueshmërinë, 30 shtator 2015, para. 78; *Sadiku-Syla kundër EULEX-it*, 2014-34, Vendim mbi pranueshmërinë, 29 shtator 2015, paragrafë. 35 dhe 42. Shih gjithashtu, në kontekstin e Nenit 3, GJEDNj, *Kurt kundër Turqisë*, Aktgjykimi i 25 maj 1998, Raportet e Vendimeve dhe Vendimeve 1998 III, paragrafët. 130-34; *Varnava dhe të tjerët kundër Turqisë*, nr. 146064/90, Aktgjykimi i 18 shtator 2009, paragrafi 148 dhe 162-163; *Khadzhaliyev dhe të tjerët kundër Rosisë*, Aplikacioni nr. 3013/04, Aktgjykimi i 6 nëntorit 2008, par. 120-121; *Timurtas kundër Turqisë*, Aplikacioni nr. 23531/94, Aktgjykimi i datës 13 qershor 2000, par. 95; dhe Rezoluta nr. 828 e 1984, paragrafi 3 (Asambleja e Parlamentare e Këshillit të Evropës).
51. Paneli do të ritheksojë këtu gjetjet e tij nga lënda *Miladinović*, të cilat janë të zbatueshme për çështjen këtu (shih *Miladinović kundër EULEX-it*, Vendimi për pranueshmërinë, 2017-02, 27 mars 2019, paragrafët 50 e tutje, në veçanti par 55). Ankesat e paraqitura përtej afatit kohor 6-mujor të përcaktuar me Rregullore në parim do të shpallen të papranueshme në përputhje me Rregulloren 29(c) të Rregullores së Punës (shih *Mikiç kundër EULEX-it*, 15 qershor 2015, par. 8-9; *K.P. kundër EULEX-it*, 21 prill 2015, par 15; *Martinovic kundër EULEX-it*, 23 nëntor 2011, par. 17-18). Sidoqoftë, në disa raste, Paneli ka ushtruar diskrecionin e tij për të shpallur ankesa të pranueshme që janë paraqitur me vonesë, por kur rrethana të veçanta që kanë të bëjnë me çështjen kanë arsyetuar që lënda të mos shpallej e papranueshme për arsye të tilla. Pesha e veçantë e shkeljes së pretenduar ose besimi nga ana e ankuesit se çështja ishte ende në shqyrtim e sipër nga Misioni janë vlerësuar si veçanërisht të rëndësishme në lidhje me këtë nga Paneli (shih p.sh. *Sadiku-Syla kundër EULEX-it*, 29 shtator 2015, par 44 e tutje; *D.W. dhe të tjerët kundër EULEX-it*, 30 shtator 2015, par. 91 e tutje).
52. Për më tepër, Paneli ka vendosur që nëse shkelja e të drejtave themelore është duke vazhduar, në parim afati 6-mujor nuk ka mbaruar derisa shkelja të pushojë (shih, p.sh., *Zahiti kundër EULEX-it*, 7 qershor 2013, par. 42). Në një rast të tillë, afati fillon të fillojë në datën pasi veprimi i kundërshtuar që thuhet se ka shkaktuar ose rezultuar në një përfundim të shkeljes së të drejtave (shih, p.sh., *Y kundër EULEX-it*, 15 nëntor 2012, par. 30-31).
53. Gjithashtu, duhet të mbahet mend në këtë kontekst që EULEX-i në Kosovë është mision i sundimit të ligjit dhe se përputhja me detyrimet e të drejtave të njeriut përbën një element thelbësor dhe thelbësor të misionit të saj (shih *Miladinović kundër EULEX-it*, Vendimi për pranueshmërinë, 2017-02, 27 mars 2019, par. 55).
54. Në lidhje me zbatimin e parimeve dhe konsideratave të mësipërme në rastin konkret, Paneli vëren si në vijim. Deri në atë pikë, ankuesi nuk kishte marrë asnjë informacion nga Misioni se ishte apo nuk po e hetonte këtë rast. E siç duket ankuesi as nuk e kishte kontaktuar Misionin për të pyetur rreth kësaj çështjeje.
55. Misioni nuk e kundërshton sugjerimin se do të ishte kompetent për të hetuar këtë rast nëse do të kishte në dispozicion informacione shtesë. Në mungesë të një informacioni të tillë, çështja mbeti pezull. Në asnjë moment çështja duket se nuk ishte mbyllur zyrtarisht nga Misioni. As ankuesi nuk ishte informuar për atë fakt. Mbi këtë bazë, ankuesi mund të ketë qenë nën përshtypjen dhe mund të ketë supozuar se EULEX-i ishte ose do të merrej me këtë lëndë.

56. Megjithatë, mospyetja e Misionit nga ana e ankuesit sugjeronn se ai mund të kishte qenë më proaktiv në kërkimin e sqarimeve nga ana e Misionit. Sikur ta kishte bërë një gjë të tillë, ai mund të kishte përfshirë në të Panelin në një fazë më të hershme.
57. Gjatë vlerësimit se çfarë pasoje t'i ngarkohet këtij dështimi, Paneli ka vërejtur dështimin e dukshëm të Misionit për të informuar ankuesin për faktin se ai kishte disa informacione në lidhje me këtë rast dhe se lënda ishte lënë pezull në regjistrat e tij. Në mungesë të një informacioni të tillë, nuk është e qartë pse ankuesi duhej të ishte pritur të pyeste Misionin në lidhje me përpjekjet e tij.
58. Në këtë vlerësim, Paneli gjithashtu vëren se në bazë të OPLAN-it të rishikuar, siç reflektohet në Rregulloren 25(4) të Rregullores së Punës së Panelit, ankesat në lidhje me çështjet e transferuara nga EULEX-i në institucionet e Kosovës do të paraqiten brenda gjashtë muajve nga fundi të Mandatit Ekzekutiv të EULEX-it në sistemin e drejtësisë penale siç përcaktohet në ligjin e Kosovës ose brenda gjashtë muajsh nga transferimi i dosjes. Sipas këtij regjimi, afati i paraqitjes së një ankese nuk kishte skaduar ende në kohën kur ishte paraqitur kjo ankesë.
59. Për më tepër, Paneli vëren se koha që ankuesi mori para se të paraqiste ankesën e tij nuk dukej sikur ajo shkaktonte ndonjë paragjykim sa i përket procedurave para Panelit. Interesi që Misioni mund të ketë për zbatimin e rreptë të afatit 6-mujor gjithashtu duhet të interpretohet në këtë bazë.
60. Paneli rikujton standardin e përshkruar nga Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut në Aktgjykimin e Varnava,

“nëse ka ndonjë hetim të çfarëdo llogji, qoftë edhe sporadike ose të rrënuar nga problemet, të afërmit mund të presin në mënyrë të arsyeshme disa vjet më shumë derisa shpresa e përparimit që po bëhet të ndërpritet efektivisht”.

Në rastin konkret, vonesa që i është dhënë ankuesit nuk mund të thuhet se është e tepruar ose e pashpjegueshme, sepse është e qartë se ankuesi nuk e humbi kurrë shpresën për të zbuluar saktësisht se çfarë i kishte ndodhur vëllait të tij, dhe ankuesi paraqiti ankesën e tij në Panel me shpresën e arsyeshme se një formë e hetimit ishte, në të vërtetë, në vazhdim e sipër (shih *Varnava dhe të tjerët kundër Turqisë*, lënda nr. 16064/09 e tutje, aktgjykimi i 18 shtator 2009, siç u diskutua në *Miladinović kundër EULEX-it*, Vendimi për pranueshmërinë , 2017-02, 27 mars 2019).

61. Në ato rrethana, Paneli është i bindur që ankuesi ka vepruar me zell dhe se afati 6-mujor i caktuar nga Rregullat është respektuar në këtë rast.
62. Për shkak se mosveprimi i ankuesit mund të jetë relevant për ndihmën që Paneli mund të jetë i përgatitur të japë në këtë rast nëse konstaton se të drejtat e ankuesit janë shkelur nga Misioni, ai po kërkon që ankuesi të shpjegojë për mosveprimin nga ana e tij kur adresohet merita e këtij rasti (shih pyetjen më poshtë në dispozicion).
63. Paneli vëren se, *ratione temporis*, është kompetente të konsiderojë veprimet e Misionit deri më 14 qershor 2018. Pas kësaj date, Misioni pushoi të ketë përgjegjësi ekzekutive në lidhje me këtë rast. Aktivitetet e kryera pas kësaj date mund të jenë të rëndësishme, megjithatë, për të vlerësuar shkallën në të cilën Misioni mund të thuhet se ka përmbushur detyrimet e tij ndaj të drejtave të njeriut. Prandaj, Paneli fton Misionin të bëjë referencë në parashtrësat e tij për çdo përpjekje të ndërmarrë nga Misioni për të siguruar që kjo çështje ishte ose po hetohet (nëse ka), përfshirë edhe pas kësaj date.

Lidhur me nenin 3 të Konventës

64. ShM-ja argumenton se, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNj-së, zbatueshmëria e nenit 3 të Konventës nuk mund të kërkohej në rastin konkret, sepse vuajtja e ankuesit pas zbulimit dhe identifikimit të trupit të vëllait të tij nuk mund më gjatë të karakterizohet si ndonjë dimension dhe karakter i veçantë prej shqetësimit të pashmangshëm të shkaktuar nga vdekja e vëllait të tij.
65. Prandaj, ShM-ja pretendon se ankesa në lidhje me nenin 3 të Konventës duhet të konsiderohet qartazi e pabazuar ose, përndryshe, të refuzohet si e papajtueshme *ratione temporis* me juridiksionin e Panelit.
66. Në rastin konkret, vëllai i ankuesit ishte zhdukur nga qershori vitit 1999 derisa trupi i tij u gjet dhe u identifikua në tetor 2004. Më pas, nuk u bë asnjë përpjekje e dukshme për të kryer ndonjë hetim mbi rrethanat që lidheshin me zhdukjen e viktimës dhe vdekjen e dhunshme.
67. Në këto rrethana, Paneli konsideron se ankesa në lidhje me shkeljen e nenit 3 të Konventës ngre çështje serioze të fakteve dhe ligjit, përcaktimi i të cilave kërkon një shqyrtim të meritave të ankesës.
68. Pa paragjykuar rezultatin përfundimtar të ankesës në lidhje me meritat, është e rëndësishme të theksohet se vlerësimi nëse ka ndodhur shkelja e nenit 3 të Konventës do të varet nga

“Ekzistenca e faktorëve të veçantë që i japin vuajtjes së aplikantëve një dimension dhe karakter të veçantë nga shqetësimi emocional, i cili mund të konsiderohet si i shkaktuar në mënyrë të pashmangshme të afërme të një viktimë të një shkelje serioze të të drejtave të njeriut. Elementet përkatëse do të përfshijnë afërsinë e lidhjes së familjes, rrethanat e veçanta të marrëdhënies, shkallën në të cilën anëtari i familjes dëshmoi ngjarjet në fjalë, përfshirjen e anëtarit të familjes në përpjekjet për të marrë informacione rreth personit të zhdukur dhe mënyrën e në të cilat autoritetet iu përgjigjën atyre pyetjeve. Gjykata do të theksonte më tej se thelbi i një shkelje të tillë nuk qëndron kryesisht në "zhdukjen" e anëtarit të familjes, por përkundrazi ka të bëjë me reagimet dhe qëndrimet e autoriteteve për situatën kur ato sillen në vëmendjen e tyre. Veçanërisht në lidhje me këtë të fundit është që një i afërm mund të pretendojë drejtpërdrejt se është viktimë e veprimit të autoriteteve”.

Shih Basayeva dhe të tjerët kundër Ruisë, nr. 15441/05 dhe 20731/04, 159 §, Aktgjykimi i 28 maj 2009; *Orhan kundër Turqisë*, nr. 25656/94, § 358, 18 qershor 2002, dhe *Imakayeva*, cituar më lart, § 164.

69. Për më tepër, Paneli fton palët të shqyrtojnë nëse dhe në çfarë mase e drejta e mbrojtur sipas nenit 13 të Konventës mund të jetë relevante për çështjen këtu.

Kompetenca ratione personae

70. ShM-ja nuk e konteston kompetencën e Panelit *ratione personae*, dhe Paneli është vërtetë i bindur që është kompetent edhe në këtë drejtim.

PËR KËTO ARSYE, PANELI NJËZËRI

SHPLL TË PRANUESHME, pa paragjykuar meritat e çështjes, ankesa në lidhje me shkeljet e pretenduara të neneve 2, 3 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;

KËRKON NGA PALËT t'i adresojnë pyetjet në vijim:

I. PËR SHEFIN E MISIIONIT:

- i. Çfarë hapash, nëse kishte, mori Misioni për të hetuar rastin?
- ii. Cilët janë elementët që e çuan Misionin në përfundimin se “duket se dosja e lëndës iu dorëzua EULEX-it si ‘dosje e personave të zhdukur të zhdukur’”?
- iii. A ishin ndarë dosjet që kishin të bënin me këtë rast në posedim të Institutit për Mjekësi Ligjore, ndonjëherë me prokurorët e EULEX-it? Nëse jo, cila është arsyeja?
- iv. Cilat hapa (nëse ka pasur) janë ndërmarrë nga Misioni për të siguruar bashkërendimin midis organeve të ndryshme të tij për të centralizuar dhe shkëmbyer informacione që kanë të bëjnë me hetimin në azhdim e sipër të veprave të rënda penale, përfshirë rastet e “zhdukjeve me forcë”?
- v. A është Misioni kompetent për të monitoruar këtë rast kur autoritetet vendore nuk e kanë nisur ndonjë hetim për të? Nëse jo, çfarë është e autorizuar të bëjë Misioni kur, sipas mendimit të tij, autoritetet vendore dështojnë t'i përmbushin detyrimet e tyre - procedurale - sipas nenit 2 ose 3 të Konventës?
- vi. Çfarë kontaktesh, nëse ka pasur, Misioni kishte me të afërmit e të zhdukurve dhe ankuesin në veçanti?
- vii. Çfarë informacioni, nëse ka pasur, në lidhje me përpjekjet e tij hetimore, kur dhe me çfarë mënyre Misioni u dha të afërmit të zhdukur?
- viii. Nëse Misioni nuk dha ndonjë informacion, pse jo?
- ix. A ishte transferuar dosja e lëndës që kishte të bënte me këtë lëndë autoriteteve vendore? Nëse po, kur?
- x. Në mungesë të një hetimi të kësaj lënde nga Misioni, a ka ofruar Misioni ndonjë lloj lehtësimi ose mjet juridik për ankuesin?
- xi. Konsideroni nevojën për të bërë parashtresa në lidhje me nenin 13 të Konventës nëse ato devijojnë në çfarëdo mënyre materiale nga parashtresat në lidhje me nenet 2 dhe 3.

II. PËR ANKUESIN:

- i. Çfarë kontakti keni pasur me Misionin e EULEX-it gjatë periudhës 2008-2016 në lidhje me këtë rast? Në veçanti, cila ishte natyra dhe shtrirja e kontakteve tuaja me Institutin e Mjekësisë Ligjore të EULEX-it?
- ii. Nëse nuk keni kontaktuar me subjektet e lartpërmendura në lidhje me këtë rast gjatë periudhës 2008-2016, ju lutemi përshkruani arsyen/arsyet pse nuk e keni bërë këtë.
- iii. A jeni në dijeni për ndonjë përpjekje të autoriteteve lokale për të hetuar këtë rast?
- iv. Ju lutemi përshkruani efektin - financiar, ligjor, personal dhe emocional - që zhdukja e të afërmit tuaj ka pasur mbi ju.
- v. Ju lutemi, gjithashtu, përshkruani si evoluuan këto efekte (nëse ato ndodhën) pas zbulimit dhe identifikimit të trupit të vëllait tuaj në 2004.
- vi. Konsideroni nevojën për të bërë parashtresa në lidhje me nenin 13 të Konventës nëse ato devijojnë në çfarëdo mënyre materiale nga parashtresat në lidhje me nenet 2 dhe 3.

DHE KËRKON nga palët të përgjigjen në lidhje me çfarë u përmend më sipër dhe të bëjnë ndonjë parashtresë tjetër në lidhje me meritat e këtij rasti jo më vonë se më 15 prill 2020.

Për Panelin,

Guénaél METTRAUX
Kryesues

Anna BEDNAREK
Anëtare

Anna AUTIO
Anëtare